

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker., Vasúti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Az eluszott felelősség.

Budapest, 1905 dec. 15.

Irta: Mándoky Lajos.

Összeül tehát 19-én ismét a nemzet képviselője, hogy két hónapi újabb hazaküldésének napiparancsát meghallgassa. „Kelt Bécsben, kikhez egyébiránt hivek maradunk.“ Betanulva tudja már mindenki. „Hivek maradunk“ csak ez nem illik a katonai szöveghez.

A parlament tudomásul veszi, óvást emel és ünnepelheti a boldog karácsonyt. Ki akar még többet is. Ez is vivmány. Élő szó cseng füünkbe és nem hivatalos közlöny. Üres vár, üres parlament. Magyarországon csönd lesz, az elnyomottság csöndje. Obstruált a nemzet, obstruál a király is. Valami készül a havasok között, valami készül a Balkánon, készül az olasz határon, készül a nemzet képviselője is.

A magyar állameszme ellen izgatnak Budapesten eddig, most a vidéken a sor, uszítják a nemzetiségi vadakat. A titkos kéz összjátéka teljes, mit zavarkodják ilfienkor a parlament?

A monarchikus formában a szabadság gondolatából a parlamentárizmus van hivatva életet önteni. Az egyeduralom hidegségét az törí át. Ezen ke-

resztül, ha érkezik abszolút akarat, éle tompul. Ez az idegrezgés közvetítője, mert mindenki akaratának összesége a képviselőlet és ha elfogadja a zsarnok parancsát az egyén, csak a látszólag a zsarnoké, az, mert a képviselőleten keresztül érkezett, mely egyben az övé. Így talán csak gyermekjátéka a korona viselője a partamentek akaratának? Nem, mert szuverenitása a megérzékített nemzet, szuverenitás és öncsorbitást büntetlenül ennek a másik osztályosa még kevésbé akar, sőt odáig megy, hogy fokozni is kész, csak egyszer, egyetlen egyszer engedje megfürödni a nemzetet nem is szembehelyezkedett akaratában, hanem évszázados törekvésének egy szaványi töredékében.

Fogadjuk el a zsarnokság elméletét, hogy egy ember milliók sorsának a legjobb intézője, mert önmagát kormányozni nem képes egy nehézkes tömeg, de még akkor is, azt mondjuk, hogy a némává tétel nem más, mint az olasz fegyházrendszer kitolása az országhatár fokáig. Fegyház az ország, ha a szabadság termei bezárultak. S annál kiáltóbb baj ez azon pillanatban, mikor az elnémitő kéz jogokat osztogat, mely nagyobb erővel hirdetheti az igazság emberi eszméit, míg így csak üvöltheti.

De ez üvöltés is képes aláásni a monarchikus gondolatot, melyre még a sokpártu országban sem alakult eddig párt.

Nem alakult, mert a demokratikus haladás, mely emberi jogok tiszteletének kultusza, nálunk nem akarta a királyt soha eszmévé kitömött isteni bábbá, pusztá formává tenni, hanem legelső nemzetszervnek tette meg és legelső magyar embernek.

Felelőtlennek, sérthetetlennek.

A parlamentárizmus nem emésztettő fel nálunk a királyt, csak a királyi hatalom tultengését oly nagyszerű formákban adogatták be a szolgálalkü miniszterek, hogy az elkábulás szerencsétlen tünetei majdnem érdemtelené tettek bennünket a nagy küzdelem gyümölcseire. Amikor pedig a megindult harcunk ennek igaz értelembeni visszaállítására, a parlamentárizmust sikerült megmenteni, de becsukták a parlamentet.

Most végre megnyílik ismét egy rövidke napon. Rövid napok s mennyi rombolás érzelmeinkben. Mert hogyan volt összeegyeztethető a parlament a monarchiával? A felelős kormány beékelése utján. A kormány az, ki odaáll a sziklahasadékra és a törvénytelen talajában elmerül inkább önmaga is,

T Á R C A.

Egy kis tere-fere.

— Levél egy barátomhoz. —

Lurkó! Azt kívántad, hogy a politikáról fecsegek egy kicsit; jól van, legyen meg az akaratod; megteszem. Miért ne tenném?! Hisz ez nem bűn, legalább is nem olyan nagy, mintha — teszem azt — egy verset zöngének hozzad, — ördögöt hozzad! — „Ó“ hozzá, hexameterekben. Meg míg az előbbivel foglalkozni — mostanság, előkelő, hogy úgy mondjam — aktuális, napirenden levő dolog, addig az utóbbi — szegény lyrai költők, boldog pihenő Pegazus! — divatját multa semmiség, legföljebb Gyulai Pál urnak való mulatság. No meg: magyarok vagyunk, politikai nemzet. Aztán pedig, ki nem politizál a mi időnkben? Mindenki! Azt hiszed, hogy a függetlenségi eszmék mellett küzdő ifjoncot nem ez idegeníti el a főispáni székre reflektáló, haladópartí atyával bíró és általa suggerált, fekete-sárga politikáért lelkedező imádoztól; vagy nem e miatt kap hajba barát a barátal, szülő a gyermekével, tanár a tanít-

ványával, tanító a nebulójával? Tovább megyek. Vajjon az „isteni“ Zsaszának nem a montblancnyi magas politika miatt kellett megválnia a Király-utcai Thália templomtól? Te azt mondd, hogy nem! Recte. — Nem akarok veled polemizálni, majd kideríti ezt Vázsonyi Vilmos ur a mr. Sherlock segítségével. . . .

. . . Most pedig „ki az utcára!“ . . . Az idő, délután öt és hat között jár. Szürke, kellemetlen, fojtóan nehéz köd ereszkedik a fővárosra. A mesésen népes, zsuffolt utcákon elegáns, parfüm-illatos hölgyek sietnek el az orrod előtt, hatalmas bóbítás kalapokban, suhogó selyem szoknyákban, méternyi magas, könnyű cipellőkben. . . . Itt-ott egy uniformisba bujtatott, — monoklis gavalléroktól, hangosan beszélő, füttyörésző jogász-népségtől irigyelt hadfi rohan erős kardcsörtetéssel a biztató szót, vagy mozdulatot megadott Venus után. Amott, hol egy basszus, hol egy tenor, hol meg egy kappan hang, esze nélkül futó rikkancs teszi tönkre, féltékenyen őrzött tyukszemeidet. . . . S így tovább és tovább . . . mindig más és másképp, mint a hogy az a biographban szokott lenni. . . . Persze, a kis-sérő zenéről még nem szólottam; azt is élvezhetsz! Kábitó, bódító zsongást, a dobhártyádat meggyilkoló, füleidet megsikeitő villa-

nyosok és kerékpárok örökös csilingelését, a szerény konflikt vonszó, virslinek készülő telivér köhécselését, büszkébb tartásu, gummiradlissal ragadó társai patáinak csattogását, köcsög kalapos gazdáik „hopp, hopp, hohó, hohó“ kiáltását örülten száguldó autómobilok „töff-töff“-ölését, dudolását. . . .

. . . Most pedig — no nézd milyen csoda! Egyszerre minden elhallgat, elnémul, csak a toronyóra kongása hallható. A „New-York“ előtt vagyunk. Az előbb még vidáman csicsergő nők és gyávább férfiak megkövülve ragadnak az aszfalthoz; hideg borzongás fut rajtuk végig. De csak egy pillanatra tart a zajtalanság, a következőben a mindig „snájdig ke'eskedő“ segédek ugranak ki a fényes üzletekből, és „Jönnek a szociálisták!“ kiáltással fürgén látnak a vasredönyök lezárásához. Dehát ők terveznek, a magyarok Istene pedig végez. Amelyik ügyesebb volt, azt megdicséri a kezeit folyton dörzsölő főnök, amelyik gyávább, a helyett végez a „felséges nép.“ . . .

. . . Az előbb még a tengeréhez hasonló borzalmas morgás, zugás orkányszerű üvöltéssé válik, melyből csak néha-néha veheted ki a munkás dal egy-egy akkordját. És láthatsz is; az Erzsébet-körut felől beláthatatlan hosszúságban, megszámlálhatatlan főben, óriási —

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket rendkívüli olcsó árak mellett árusítok.

(Telefon sz. 114.) Kérem a n. é. közönséget erről meggyőződést szerezni. (Telefon sz. 114.)

Tisztelettel: **E I S L E R K Á R O L Y**

cipő, női, férfi divat és rövidáru kereskedő Nyiregyházán.

semhogya megtépászni hagyná a Korona fényét. De hűtelen lett a vén generális is, kinek királyhűsége a császárhűség dacára is kétségbevonhatlan volt. Most bujkál a felelősség elől,

Lehet békéről szó ott, hol mi már annyit áldoztunk? Ha ez a kormány ki tud siklani a felelősség alól, akkor nincs felelős miniszteriumról szóló törvényünk. Nincs, ezt hagyja jóvá az a törvényhozás, mely őket tutni engedi. Ez helyrehozhatlan lesz örökké.

Az óvás egyhangúsága erkölcsi erejének nagyságában lehet felemelő, lehet higgadtságában megható, de már évek óta vagyunk felemelők, meghatók és az eredmény mégis késik.

A vádalahelyezés a tett politikája, mert a beszédek a cikkek politikája már lejárt. A tudomásulvétel békeközvetítők azon jóhiszeműséggel párosult hitben végezték, hogy a végleges szakítástól óvják meg a nemzetet, de a kormány azért, hogy ismét megmeneküljön.

A törvényekre hivatkozni ma már nem is lehet, hogy bárki is ne mosolyogná meg a törvénytörést jogot és ugyanakkor azt halljuk, hogy a felségjogok érintetlenül hagyása nélkül békéről szó sem lehet.

E jogokat kétségbe sem vonta senki, csak azt, hogy ezek is nemzeten belüliek és elbírálási módjuk mikéntjének gyakorlása ugyanugy része jogainknak, mint bármely más jog.

A jognak minden mezeje királyi, de maga a király is nemzeti intézmény.

A parlament törvényhozási joga korlátlan, a király visszavetési joga is az, de megfojtani a törvényhozót, mielőtt még akaratát nyilvánította volna konkrét törvény alakjában, előzetes büntetés. Félnék a nemzeti iránytól, mielőtt jelentkezett volna és reverzarist kérnek,

hogy jelentkezni nem fog, mert a felségjogok subája alatt van elrejtve a nemzeti hadsereg, a nemzeti kereskedelem, a külügyi képviselőlet és minden ami előbbre vihető.

Mondjunk le a haladásról egy meghatározott területen belül, a mi megmarad abba temessük el nyomorunkat, temessük el becsületünket, melyet a puskafüstjének szaga is vissza tud szorítani. A mit akartunk a harc kezdetén, fokozottan akarjuk most.

A nemzetnek is van arzenálja. Jogot tud adni haláltenyegetés nélkül. Észrevették már ezt a megtévesztett munkások is, kiknek Kossuth, Bánffy ezt megbecsülendő célra és nem taktikai eszközül biztosította.

Koldustarisznyával megyünk a karácsony elé, de nem gyöngék, mert a teljes egyetértés ünnepe minden magyar szívet szorongat és immár minden magát proletárnak nevezőt is.

Olyan sziklavár ez, melyen megtörik minden kísérlet, ha a felelősség eluszott is a nagy békehajlandóságban.

A parlament hazamegy karácsonyra, de a katonák nem. Nekik kívánjunk jó ünnepet!

Karácsonyi iparpártolás.

Nem tudom, hányadik karácsony küszöbén állunk azóta, hogy az iparpártolás jelszava szálló igévé vált. Nem tudom, hányadszor hangzik fel lelkes emberek ajakán a buzdító szó, hogy a magyar közönség a szeretet ünnepén egy kis szeretettel gondoljon a hazai, a nemzeti iparra. Nem tudom, hányadszor vonulnak fel derült arcú emberek végig az utcán, kíváncsisággal állva meg a csillogó, fényesen kivilágított kirakatok előtt, tünődve, gondolkozva, hogy milyen ajándékkal örvendeztessék meg szeretteiket?

15—16 éves gyerkőcökből álló, dorongokkal, botokkal, kövekkel, revolverekkel felfegyverezett tömeg hömpölyög a Népszínház felé, mely azonban, mielőtt odaérne, egy kis uri passziót szerzendő magának, „dolog“-hoz lát. Jajgatás, káromkodás, kétségbeesett, zavaros segély, — rekedt torok „Abcug . . . le velük . . . halál reájuk!“ hol meg „éljen!“ kiáltása tölti be, reszketteti meg a levegőt. . . . És most: adieu szép élet, szervusz te savanyu, bolond világ. . . . A revolver hatalmas dörmögése úgy válik ki az általános zibongásból, mint a tomboló zivatar közepette leütött istennyila. — A következő percben: zrrr . . . zrrr . . . és ismét zrrr . . . s a fényes kávéházban kíváncsian ágaskodó népség rémülten hátrál meg a hatalmas, szétzúzott üvegtábla repülő szilánkjai elől. . . . Boldog halandó, te ott „akáclobos kis falud“-ban! Nem kell attól tartanod, hogy ha véletlenül egy ilyen kis irányát tévesztett foszlány a szeméddel kacérkodva, a pupilládnak szalad, ha mig orvoshoz sietsz, — nem akarva vakon dicsérni az Urat — úgy kiverik minden egészséges és egészségtelen fogadat, hogy egész életedben arról koldulhatsz; vagy pedig kaphatsz a fejedre, vagy tudom is én hova, olyan emléket, amely egykor — ha valaha valahol pénzkezeléssel lennél megbizva — megkönnyíti a rendőrség nyomozását. . . .

. . . És a banda hullámszik . . . mozog . . .

vonul tovább, tovább. Űt, ver, pusztít mindent, mindenkit. . . . Nem kimél gyereket, nem nőt, nem aggot, nem épületeket . . . de azért, mint a „Fidibusz“ (ismered?) igen ügyesen kikarikaturázta, bőszen zugja:

„Mi építjük fel palotájuk . . .“

. . . Hahaha . . . kacagnom kell fiu . . . kacagnom ezt a nagyszerű forradalmat . . . kacagnom az elbujt rendőrséget. . . .

* * *

. . . Dühös vagy öreg, ugy-e bár dühös, hogy ennyire untatlak?! Oda se' neki, majd megcibálod karácsonykor a fületem a boszantásért. Különben is mit beszélek, mit fantáziálok? Te vagy a hibás, te a kérdező! . . . Ergo: üstökön ragadlak és repülök veled tovább az űrbe, a végtelenbe, mint a mindent tudni, megismerni vágyó Ádámmal Lucifer, a hűséges kísérő, az oktató. . . . Ecce: megérkeztünk . . . itt vagyunk végre, itt a legsötétebb Józsefvárosban, közel a „Wertheimer“-hez, egész közel ahhoz — szabadságharcunk történelmébe egykor bizonyára arany betűkkel bevésendő helyhez, ahonnan ama bizonyos „küldöttség“, pofánként 3—4 korona értékben méltó collegájának, a pesti-győri kormánybiztosnak tiszteletére gyönyörű felvonulást rendezett. . . . (Különös, kegyetlen iróniája a sorsnak, hogy a „Népszava“-nak, épen e máskor büszke arisztokrata nevetségességével kellett magát tragikomikussá

Es ha végig tekintünk ezeken a kirakatokon, konstatálhatjuk azzal az őszinteséggel, melylyel az ügynek tartozunk, hogy majd mindenike arcucsapása ennek az ugynevezett iparpártolási mozgalomnak; bizonyítéka annak, hogy amit „iparpártolási mozgalom“-nak csufolunk, egy test és lélek nélküli fantom, amelyet eddig még — sajna — nem sikerült az eleven életbe átültetni.

A kirakatok! Óh azok a kirakatok. Mindegyikük egy-egy maró vád a magyar társadalom, a magyar fogyasztó közönség ellen. Hivalkodnak, büszkélkednek, kérkednek az iparcikkek külföldi származásával és tüntetve igyekeznek szembeállítani iparunk gyengeségét a külföldi ipar fejlettségével. Táplálni igyekeznek a közönségnek a külföldi iparcikkek iránt érzett jóindulatát és növelni a bizalmatlanságot a magyar ipar versenyképessége iránt.

Te jó magyar közönség, állj meg egy percre a kirakatok előtt és — háborodj fel. Vess egy pillantást a „Valódi angol!“ jelzéssel ellátott kalapra és gondold meg, hogy bécsi féremunka az, amit angol márka alatt vásárolsz. Bécsi rongy, amelynél sokkal jobbat állít elő a mi szegény gyárosunk, akit kisikkasztottak az élők sorából, mert megtiltják neki, hogy egyetlen kalapot is saját neve alatt hozzon forgalomba. Gondold meg, hogy a „Valódi angol echarpa“ jelzéssel hivalkodó nyakkendő megint csak bécsi rongy, hogy a „valódi angol keztyű“ cseh munka stb.

Te jó magyar közönség, hát lehetne-e ezt veled csinálni, ha a szeretet ünnepén fásult közönnyel nem siklanál át a magyar ipar vergődésén?!

Hát lehetséges volna-e, hogy talán milliókat áldozunk külföldi játékszerekért, tehát olyan cikkekért, ahol a minőség tekintetében a legkönnyebben hozhatunk áldozatot, ha egy pillanatig is gondolnál a magyar iparosra, aki reménnyel füg-

tennie, hivalkodnia, irván többek között ezeket: „Laszberg gróf, főispán oda nyilatkozott, hogy nem is gondolta, miszerint a szociálisták egytől-egyig (már t. i. azok a 3—4 koronások) annyira (hogy mennyire, azt ő tudja jobban) intelligens, derék emberek . . . Nos, ezek után szálljunk ki. Este 11 körül ballag az idő. . . . A tavaly és más években ilyenkor már megérkezett hó helyett, hideg, ólmos eső csapkodja be borotvátlan arcomat. . . . Egy pillanatra megállok s aztán engedve az ördög unszolásának, kíváncsian nyitok be a külváros egyik — napról-napra elég tisztességes, szombat éjjel azonban — s most épen az van — a lebuji szintjén álló — kávéházba. . . . Négy-öt jól öltözött, igazi intelligens embert kivéve — kik talán tanulmányutra tértek ide be — egy kurjongató, dőzsölő, rongyos, betörőkhöz hasonló csorda képezi a sűrű, bűzös, füstfellegekben gazdag tereben a vendégek színe-javát. — Istenemre! Gorkij „Éjjeli menedékhelyé“-nek alakjai, előbbieket meglátja, lesütött szemmel, piruló ábrázattal engednek át ezeknek a fölényt, sőt kis gondolkodás után, szívifájdalommal bár, a lemondásukat is képesek volnának beadni. Tudod-e, hogy megtaláltam itt, a nagy orosz züllött báróját is?! . . .

A kárpitot tehát felhuzhatjuk . . . a komoedia kezdetét vette . . . azaz a látványosságunk tudom is én hanyadik felvonása.

Karácsonyi ajándék

Kohn Ignátz divat-üzletében Nyiregyháza, Városház-palota.

tárgyaknak alkalmas divatcikkek, u. m. kézimunkák, diszkotények, harisnyák, keztyűk, parfüm casek, ujdonságok nyakkendőkben, szőrme boák

geszti szemét a karácsonyi vásárló közönségre?!

Nem, uraim! A karácsonyi vásár a maga külföldi zászlókkal ékesített kirakataival, a maga iparpártolási esdekléseivel, nem azt bizonyítja, hogy iparpártolási mozgalom van, hanem ellenkezőleg: iparunk sajnó, vérző sebeit tárja fel, melyeket nem heggeszt be sem a vámelkülönítés, sem pedig a közönség hazafias lelkesedésének gyógyító írja.

Hát ezért küzdöttünk éveken át, hogy így, minden karácsony előtt fájdalmas csalódással kelljen észlelni küzdelmünk meddőségét? Hát ezért irtuk véresre ujjainkat, kiabáltuk rekedtté torkunkat, hogy az ünnepi ruhába bujt közönség lélek nélkül haladjon el a rongyokba burkolt magyar ipar előtt?!

Hát ez az az iparpártolási mozgalom?!

Iparpártolási mozgalom nincs. De iparpártolási mozgalmat kell és fogunk csinálni. Ezt fogadjuk meg most karácsony előtt. Fogadjuk, hogy küzdeni fogunk ezért, hogy megmentjük a magyar iparnak az öt megillető filléreket.

Épüljön fel végre a hazafias lelkesedés köveiből a magyar ipar védbástyája. Öltön testet végre az ige és az iparpártolás. Potemkin országa helyébe nőjön ki a földből az igazi nemzeti iparpártolás birodalma!

Lássuk már végre minden igazi magyar ház küszöbén a nemzeti vámsorompót!

Legyen ez a karácsony az utolsó, mely fekete karácsonya a mellőzött, a mostoha bánásmódban részesített magyar iparnak! . . . . .

Toll.

Vármegyei közgyűlés.

Folyó hó 11-én folyt le a megyei rendkívüli közgyűlés, mely iránt a poli-

. . . Szerényen, kalaplevéve, bocsánatkéréssel foglalok helyet egyik sarok asztalnál, a hol két intelligens ül. (Annyit akarok róluk megjegyezni csupán, hogy az egyik a politikában párt nélküli s az orra félméterrel sem rövidebb az enyémnél; a másiknak az egyik zápfoga hiányzik és tökéletesen, igen szép kiejtéssel beszél a magyar, francia, angol és német nyelvet; különben elég higgadt szociálista.) Megrendelve egy almát — hja fiam! rég elmúlt elseje — diskurzusba bocsájtkozom a nevezettekkel. . . . Beszélünk össze-vissza mindenről, sok mindenről . . . végre is kifogyva a szóból, miközben mind a hárman a „Gaudeamus”-t dudoljuk, bele mélyedünk a mulatók szemlélésébe. . . . Dühös kezdek rájuk lenni . . . utálat fog el . . . szeretnék már menekülni, de nem lehet, mert egy ismerősöm érkezik, egy harmadik intelligens. . . . (Ez jobb fajta kereskedő, rettenetesen fanatikus „szervezett”, sokat olvasott ember es veres bajusza van.) Kitörő örömmel fogadja a másik kettő.

— Szervusz . . . Isten hozott! — szól az első intelligens.

— Mit ssólsz a ma esti zavargáshoz? — rohanja meg a második.

— A szociálisták szamarak, buták, kötni valók — kiáltja szikrázó szemekkel.

Hat méternyire estem a bámulatba. . . .

likai viszonyokból is kifolyólag rendkívüli érdeklődéssel viseltetett a megye és a város közönsége.

Lapunk röviddel ezelőtt állást foglalt a vármegye főispánja mellett egy névtelen cikkíró támadásával szemben és akkori meggyőződésünknek igazat adott a megyei közgyűlés. A főispán, kitől a kormány a vármegyei tisztviselők felfüggesztését kíváná a közel jövőben — nem akar hazafias meggyőződésével ellentétbe kerülni és lemondását a kormánynak írásban benyújtotta.

A főispán távozását e lapok hasábjain más alkalommal jelzett számos okból — őszintén fájjaljuk, azonban hazafias elhatározását becsüljük és méltányoljuk. Csaknem évtizedes munkássága nem tűnt el nyomtalanul a megye és város közigazgatási és társadalmi életében és távozása mindazok rokonszenve és becsülése kíséri, akiknek alkalmuk volt vele akár hivatalos, akár társadalmi uton érintkezni.

A gyűlésről a következőkben számolunk be:

Báró Feilitzsch Berthold főispánt a közgyűlési teremben való megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadták, aki elfoglalta az elnöki széket és a napirend megkezdése előtt bejelentette, hogy már a július hó 12-én megtartott rendkívüli közgyűlésben tudomására hozta a törvényhatóságnak, miszerint főispáni állásáról való lemondását a kormánynál beadta; ugyanezen közgyűlésben bejelentette azt is, hogy a kormány esetleges törvénytelen rendeleteit végrehajtani nem fogja és az 1886. évi XXI. t.-c. 64. és 65. §-ában a nem engedelmeskedő tisztviselőkkel szemben a főispán részére biztositott hivatalos jogokkal élni nem fog. Teljes lojalitással kell ez alkalommal kijelentenie, hogy a kormány eddig tőle valamely törvényellenes rendelet végrehajtását nem követelte; azonban a nemzeti ellentállás küzdelme Szabolcsvármegyében oly irányt vett, hogy a kormány és a törvényhatóság közt fennforgó ellentét a tisztviselők felfüggesztését fogja, talán közel jövőben, maga után vonni. Ezen okból a

Mi baja lehet ennek? Az első és második intelligens szintén az enyémmel hasonló stádiumban volt, amit onnan vettem észre, hogy az egyiknek a meglepetéstől a szivar esett ki a szájából, a másiknak a legfelső mellénygombja pattant le. . . .

Mindketten (egyszerre): De hát mi ez . . . mi ez?!

A harmadik int (valósággal önkívüli állapotban, a hévtől elragadva):

— Koponyákat kellett volna zuzni s nem egyebet! . . .

Ahán', itthon vagyunk már! — így magamba. . . . A másik kettő nem helyeselte a dolgot, sőt egyenesen elítélte, a miért aztán összevesztek, hajba kaptak.

Soha ilyet! Talán többé kezdet sem nyujtanak egymásnak a rettenetes sértések után. S tudod, hogy ezek nemcsak ettek, hanem egyenesen ittak az egymás szájából. . . . (A harmadik intelligens mérgében kabát és kalapja nélkül elrohan.) . . .

. . . Más jelenet. Két új alak jön . . . az öregebb teljesen elázott, az ifjabb erőteljesebb duzzadó vasmarku, szeméit vadul forgató munkás. . . . Leülnek és inni kezdenek. . . . Ha jól olvastam, már a tizedik üveg járja . . . egyszerre énekléshez fognak. . . . Minden szem és fül oda figyel; még a festett arcu utcai leány is abba hagyja a tekézést. És

konzekvenciákat levonva írásban kérte a kormánynál lemondásának elfogadását és így minden valószínűség szerint ez alkalommal utoljára teljesíti az elnöki tisztet a közgyűlésben. Azok a szálak, melyek őt majdnem 9 évi működése óta Szabolcsvármegye közönségéhez fűzik sokkalta erősebbek, semhogy könnyen elszakíthatók lennének, azért fenntartja magának a jogot, hogy a törvényhatóságoktól külön vegyen bucsut. Ez alkalommal meleg köszönetet mond a törvényhatóságnak az iránta megnyilvánult bizalomért, melylyel őt a törvényhatóság, ha nem politikai értelemben véve is, de a zavartalan, békés együttműködésben megnyilatkozva megtisztelte. (Hosszantartó éljenzés.)

Bory Béla biz. tag. az alkotmányvédő bizottság elnöke az elnöklő főispán szavára válaszolva a törvényhatósági bizottság egyhangú hozzájárulása mellett sajnálattal veszi tudomásul, hogy a főispán, kinek személyét osztatlan tisztelet és nagybecsülés környezi, a vármegye éléről távozik, ezen elhatározás előtt azonban, mely a jelenlegi parlamentarizmus és alkotmányellenes kormány uralma alatt a főispán hazafias gondolkodásáról és érületéről tesz tanubizonyosságot, meg kell hajolnunk. Amennyiben jelen bejelentését a főispán sem kívánta véglegesnek tekinteni, szó is fenntartja magának azt a jogot, hogy báró Feilitzsch Bertholdnak főispáni állásában szerzett érdemeit a következő bucsuvétel alkalmával méltathassa. A törvényhatóság, a bizottsági tagok az elnöklő főispán iránt viseltetett érzelmeiknek a felszólalás egyhangú helyeslése által adtak kifejezést.

Mikecz Dezső főjegyző olvasta ezután fel az állandó választmány által elfogadott javaslatokat, melyeket egyhangulag és folytonos helyeslés között tett magáévá a közgyűlés. A határozatok a következők:

A kormány kinevezése. Olvastatott báró Fejérváry Géza értesítése a ministerium kinevezéséről, az általa a ministerium nevében a törvényhatóságokhoz intézett körlevél, végül Kristóffy József értesítése belügyministerré újból történt kinevezetéséről. — Határozat. Szabolcsvármegye törvényhatósága a folyó évi július 12-én tartott közgyűlésében hozott 381 és 389 Bgy. 1905. számú határozataival legnagyobb fokú bizalmatlanságát fejezte ki a báró Fejérváry Géza elnöklete alatt megalakult alkotmányellenes kormánnyal szemben és annak továbbmüködése ellen

mintha az Ég haragjától megrémült vadállatok akarnák bögésükkal a sötét éjszakában a pusztaság csöndjét felverni, úgy hall'szik a dal, úgy fujják tele tüdővel. . . .

Választási jogot . . .

Türelmünk elfogyott . . .

De tovább . . . tovább . . . egyesek ismét asztalhoz ülnek és folytatják a játékot. . . .

— Huszonegy! . . .

— Fizessen! . . .

— Csaló. . . .

— Sipista . . . és . . .

Az üvegek egymás után ürülnek ki . . . egymás után repülnek a fejekhez. . . . Csodálatos hangok . . . csodálatos, undorító dolgok. . . . Most valami új jön. . . .

— Éljen Fejérváry! . . .

— Éljen Kristóffy elvtárs! . . . Éljen . . .

. . . A lehető legnagyobb fokban beszeszeztet alak közeledik hozzám:

— Tüzet, az arkangyalát! . . .

. . . Előbb az inomba száll a bátorságom a fogsikorgatástól, de csak egy szó s az emberi bőrbe bujtatott bestia meg van szelídítve.

— Parancsoljon, elvtárs!

— Köszönöm elvtársám! — s ezzel a

Tüdőbetegségek, rufuzok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

óvást emelve tiltakozott. Az azóta eltelt hónapok szomorú tanúságai arról győztek meg mindnyájunkat, hogy a Fejérváry kormány létezése és újabb kinevezése nyílt megsértése alkotmányunk alapelveinek, mert az országgyűlés ellenőrzési jogát folytonos elnapolásokkal kijátszván, ennek határozott tilalma ellenére az ország közjöveldelmei felett rendelkezik és őt meg nem illető jogokat vindikálva magának a nemzettel szemben az abszolút fejedelmi akarat végrehajtójává szegődik, mely eljárása közben a legdurvább törvénysértésektől sem riad vissza és minden eszközt felhasznál a törvényhatóságok önkormányzati jogkörének csorbítására és a vármegyék jogos ellentállásának harhatalommal való megtörésére.

A törvényhatóság bizalmatlanságát még jobban hatványozta a kormány azon elítélendő magatartása, hogy az országgyűlés tiltakozása dacára hatalmon maradva a nemzet jogos küzdelmétől általa be nem váltható hangzatos ígéretek és jelszavakkal akarja a figyelmet elterelni és saját hatalmi céljai érdekében utjába áll a kibontakozásnak, melyet a nemzet jogainak kivívása mellett elérni óhajt. Ezen kormányfővel szemben a nemzetnek törvényes ellenállási joga úgy mint eddig, ezentúl is teljes mértékben érvényesítendő, attól a kormányzás eszközeit megtagadni mindnyájunknak szoros és hazafias kötelességünk, épen azért Szabolcsvármegye törvényhatósága a 4571/905. számú körlevelében foglalt fenyegetéseket visszautasítja és kijelenti, hogy a nemzeti ügy érdekében folyó harcban eddig foglalt álláspontján tántoríthatatlanul kitartva a törvényesnek el nem ismert kormányfővel szemben a nemzeti ellenállás összes törvényes fegyvereit fogja jövőben is igénybe venni. Kimondja továbbá a törvényhatóság, hogy báró Fejérváry Géznak a magyar miniszterelnöki székbe kivevényelt cs. és kir. tábornagynak azon eljárását, hogy az országgyűlés egyhangú határozata és határozott tilalma ellenére az ország közjöveldelmei felett saját kénye-kedve szerint rendelkezik, tehát a más pénzt felhatalmazás nélkül jogtalanul, sőt a tulajdonosnak egyenes tiltakozása dacára felhasználja, úgy az egyéni, mint a katonai becsület alapelveivel ellentétben állónak minősíti és felőle táplált ezen védekezésnek az országgyűlés képviselőházához intézendő feliratában kifejezést ad, egyúttal pedig jelen határozatának megküldése mellett azt a cs.

nyakamba borul, ölel-csókol, én pedig majdnem az eszméletemet veszitem a szájából kigőzölgő pálinka, bor, sör büzös szagától.

— Hát mikor tüntetünk pajtikám?

(A világért se' mondanám neki, hogy pl. t. ur! — mert nyomban leütne a lábamról.)

— Akár most is . . . akár mindjárt . . . menjünk . . . hé . . . emberek . . . testvérek . . . ki az utcára . . . a bankok elébe . . . az ékszerüzletekhez. . . .

(Egy szalon spices „elvtárs”, hogy a dolog melodramaszerű legyen, puzséri kézmozdulatokkal kíséri a szónokot, miközben folyton beszél):

— Jó szavalatod van, Pesta komám! . . . Jó biz' a'! . . .

. . . Ime fiu, ez a nép, amely a kirakatokban keresi az igazságot, ez az a tömeg, amelynek — jóságos Istenem! — általános titkos választói jog kell, ezek az emberek azok, akik a nagy forradalmár, Gapon híveinek, követőinek vallják magukat. . . .

. . . Legyen ezzel elég! Ugy-e bár, nem követelsz többet, de meg nem is követelhetsz, mert neked is, mint szintén elvakult és ilyen szociálistának, ez a ma politikája. . . .

— A viszontlátásig ölel, sz. jó barátod Budapest, 1905. dec. „sokadikán.”

Vagabundus.

és kir. tábornagynak felettes katonai becsületbiróságának is tudomására hozza.

A belügyminiszter kinevezése. Kristóffy József tudatja m. kir. belügyministerré történt kinevezését. — Határozat. A magyar törvényhozás mindkét háza 1905. évi június 21-ikén tartott gyűlésében kimondotta, hogy az akkor kinevezett Fejérváry kormány alkotmányellenes és annak bizalmatlanságot szavazott. Kristóffy József kinevezett belügyminiszter, ennek dacára a kormányfővel együtt megmaradt állásában, félreérthetetlenül bizonyítva, hogy ő, mint kizárólag a korona bizalmának birtokosa szándékozik továbbra is uralmon maradni, sőt a kinevezetése óta vele szemben a nemzet minden komoly számottevő elemének nap-nap után megnyilatkozott bizalmatlansága és ellenszenvé dacára belügyminiszteri állásában magát ujjal megerősítve az alkotmányt és a törvényeket védelmező nemzete ellen a nemzetközi szociálistákkal szövetkezik, azon elemmel, mely nem csak monarchikus, de még köztársasági állam formát sem akar ismerni. Ezen eljárásnak szerintünk csak két oka lehet, vagy az agynak meghibbantága, vagy a király bizalmával való szándékos és rutviszsaelés. Az első feltevést biztosra nem vehetvén, kénytelenek vagyunk a másodikat feltételezni és ennek tulajdonítjuk azt, hogy agguralkodónkat, kit koronáztatása óta a nemzet, sűrű fátylat borítva a multakra, osztatlan tisztelettel környezett, gonoszlelkű tanácsadói félrevezetik és ellenünk informálják és elzárják attól, hogy meghallja a nemzetnek törvényes alaptól induló kívánságait. A rossz tanácsadók műve a velünk tudott belügyminiszteri kinevezés is, melyet mint a korona tekintélyét és az alkotmányos szabadságot egyaránt veszélybe döntő fejedelmi elhatározást tudomásul nem vehetünk.

Póttartalékosok behívása. Tárgyalás alá vétetett a m. kir. honvédelmi miniszternek 10097/905. eln. számú körrendelete, melyben tudatja, hogy az 1888. évi XVIII. t.-c. alapján a közös hadsereg magyar honosságú póttartalékosainak 1904. és 1903. év folyamához tartozó legénysége tényleges szolgálatra behívati, az 1905. december 31-ikével tartalékba jutó legénység pedig a tartalékba való áthelyezés időpontján tul is visszatarthatni fog. — Határozat. A törvényhozás a korlátlan fejedelmi akarral szemben a nemzetnek az ujjonc és adómeztagadás jogát tartotta fel legfőbb és leghathatósabb fegyver gyanánt és az 1888. évi XVIII. t.-c. megalakítása által nem adhatta ki kezeiből ezen fegyvert, nem szándékolhatott módot nyújtani az önkényuralomnak arra, hogy a nemzet ujjonc megajánlási jogát kijátsza. Ezt a magyar képviselőház 1905. évi június 21-iki ülésében kijelentette, kimondván, hogy a póttartalékosoknak az 1888. évi XVIII. t.-c. alapján való behívása a hiányzó ujjonc-jutalék pótlására nem szolgálhat. Szabolcsvármegye törvényhatósága csak nemzeti jogaink védelmére kél akkor, midőn kijelenti, hogy a póttartalékosok az ujjonc-jutalék pótlására szándékolat behívását törvényesnek el nem ismeri. s hogy a behívó parancs teljesítése érdekében bárminemű közreműködést megtagad. A kormány által a törvényhatóságok megkerülésével szolgálatra behívott vagyontalan póttartalékosok bevonulása folytán családjaik kenyérkereső nélkül maradva, nyomornak és nélkülözésnek lehetnek kitéve; de a vármegye bizik a lakosságnak hazafias felbuzdulásában, mely lehetővé fogja társadalmi tevékenységgel tenni, hogy a családfentartókat nélkülöző családok a nyomortól megmentessenek és mindennapi megélhetésük biztosítsassék. Azon nem várt esetben, ha egyik vagy másik községben a társadalmi segélyezés kellő mérvet nem öltene, ez irányban hatósági lépések megtételét látja

szükségesnek és már most felhívja az alispánt, valamint a járási főszolgabirákat, hogy a póttartalékosok szükségét szenvedő családjainak az 1886. évi XXII. t.-c. 145. §-a értelmében, esetleg a szegény alapok igénybe vételével leendő községi segélyezésére a községi előjárókat utasítsák. Egyúttal látva azt, hogy a törvény szavai és célzata nemzetellenes irányban félremagyarázatnak és ellenállásunk ezen hatalmat érzékenyen érintő téren megbéníttatni szándékoltatik, felkéri a törvényhatóság az országgyűlés képviselőházát, hogy az 1888. évi XVIII. t.-c. módosítása útján világosan, félre nem érthető módon mondassék ki az, ami a június 21-iki határozatban is kifejezve van, hogy t. i. a törvényben megemlített „különös körülmények” címén a törvényhozás által meg nem szavazott ujjonc-jutalék helyettesítésére illetve ennek pótlására a póttartalék be nem hívható. — Egyúttal hasonló szellemű eljárásra a társ törvényhatóságokat is felkéri.

Bessenyei est.

(1905. december 9.)

A Bessenyei-kör december 9-iki estélye újabb dicsősége a rendezőségnek, ha nem is a benne előadott számok művészi magasságánál fogva, de már csak azért is, mert Fűredi ráadásán, a „*Sarasate Cigyeunerweisen*”-jén kívül tiszta magyar volt az est. Ideje volt a Bessenyei-kör közönségét meggyőzni arról, hogy a magyar művészek és írók termékei teljesen elegendő arra, hogy fényes estét lehessen rendezni. S ha már láttunk értéke-sőbb estét, akkor sem fogjuk ezt a régieknek mögé helyezni — éppen magyarságánál fogva. Nem azért, mintha ambicionálni már nem kellene a képességet a további cultiválásra, ez más, nem mondom, hogy könnyű kérdés, de egyelőre valljunk be annyit, hogy a magyar zeneirodalomnak éppen azt a részét mellőzték, ahol uralkodik a magasabb classis, de azért magyar és önmagában lelkesítő és érthető.

Minden csak relativ; — ezt legjobban csak most érzem, mikor ilyen bevezetést kell mondani. Relativitás pedig összehasonlítás nélkül nem lenne. Én is megyek keresni egy nézőpontot — és mig visszagondolok más koncertekre, eszembe jut az Irinyi-utcai „Sas” szállóbban Pest 1905. apr. 1-én tartott concert, ahol Paulai Erzsike milyen ovátiók mellett szavalta el Farkas Imrének a több mint népszerűvé vált „*Kis Cadet*”-ját és adta elő Herceg Ferencről: a „*Bekvártélyozáskor*”-ját, szerencsére Gárdonyi Géza irt egy kettős képet a népeletből, hogy milyen a „*falu reggel*” és hogy milyen a „*falu este*”. Ha más volna a helyemben, megírná, hogy milyen szép volt Paulai, milyen kedves és hogyan kacagtatott, mulattatott, hogyan játszott azon a pódiumon, mintha csak barátai és rokonai körében volna.

A másik női szereplő dr. Halász Henrikné urnő volt, ha jól tudom Miskolcra; magyar dalokat meg népdalokat dalogtatott tulságos sensibilitással, pianissimókkal (de halkan olvasd kedves olvasó!) és fortefortissimókkal (rajta) a kottajelek teljes felolvasztásával, ami szokatlan a dilettánsoknál is, mert a legkönyebb valamit az egyéniségünkön mérni, de a mi Bessenyei esténk nivóját nem szabad azzal ingadozóvá tenni, hogy a szerző egyénisége mellett a magunké is teljesen érvényre jusson.

Dr. Dalnoki Viktor hangján bár ült egy kis őszi hűvös, nedves idő, azért hamar el tudta azt velünk feledtetni, különösen mikor Szép Ilonka operájából énekelte a nagy áriát, sőt még a Lányi Ernő gyöngébb szerzeményével is elérte azt a hatást, amit méltán elvárhatni egy operistától, mert van bennük

NAGY VÁLASZTÉK Jáger alsók-, keztyük- és harisnyákban.
Szőrme-boák legolcsóbban beszerezhetők
GOLDSTEIN J. SÁNDOR női-, férfi-divat és rövidáru üzletében
PAZONYI-UTCA 4. sz.

valami olyan klasszikus féle; de a 2-ik számában, mikor tisztán magyar kótákat énekelt, küldt, hogy az Opera kir. embere, ott pedig cultiválják a magyar zenét, de meg nem becsülik, ott van fényesség, kiállítás, Wagner-féle tetralógia és sok minden idegen cultus, de a töröl metszett magyar zene: az mostoha gyermek.

Az est dicsősége Füredi Sándor volt, akit még mindig magunkénak vallunk, bár sohasem volt a miénk és nem is kívánczolt a miénk lenni, látom, hogy most rá gondolkod, hogy mégis tudunk mi lelkesedni a művészet iránt és nem lehetne vakmerően megtagadni minden művészi érzéket tőlünk: Füredi Sándor — nem a legnagyobb, de megenni lehetetlen. Hogy mennyire intelligens játékos, aki nemcsak érti mit játszik, hanem meg is érteti velünk, hogy ura hangszerének, tisztában van a hegedűművészet technikai fogásaival stb. stb. erről már nagyon sokat krónikáztunk, hanem adjuk tudtára azoknak, akik nem voltak ott, hogy erősebb tapsot a hangversenyterem még nem kapott, amiért viszonzásul eljátszotta nekünk a Sarasate Cigányéletét, amivel az este magyar stíljéből mit sem vesztett s egyébként is szépet nyert.

Lányi Ernő pedig ott ült a zongoránál folyton, kivéve mikor nem ült ottan. Jól kísért, jól játszott, ő volt az, akinek pár darabja műsorra is került. A közönség tapsaira ő is hajlongott.

Mindig vigyáztam arra, hogy a legnagyobb kritikussal, a közönséggel egy véleményen legyek, de hát erről szó sem lehet ott, ahol mint ez most történt, a páholyokból hangosabb a discursus, mint amilyen nagy az érdeklődés.

Nemcsak azért emeltük ki a kör érdemeit, mert éppen magyar este volt, nem azért, mintha nem tudnánk azt, hogy a művészet internationalis birodalmában nem oly merev a sovínizmus, hanem mert ez az eredmény cél is volt, meg eszköz, hogy láthasson a közönség ama része is tisztán, akik a Bessenyei-kör oktatására vannak szorulva.

Ha így fogja fel a Bessenyei-kör hívatását, akkor nemes missiót teljesít.

Tünde.

aránt, mikor egy ily humánus egyület létesítésének alapvető munkájáról van szó. Nemes szavait így foglalhatjuk össze: Vezető szerepünk azt a kötelességet rója ránk, hogy az irgalom és a közösülés eme nagy munkájában ki ne fáradjunk soha, a szeretet érzése kell, hogy derülje és nemes tartalma legyen életünknek. Az ember küzdelme a vétke és bűnös ember ellen kezd nemessé és humánussá lenni, a bűnös ember is a mi fajunk paizsának egy tagja, ő is felebarátunknak született. Az embernek legnagyobb ellensége az ember, ösztönünk parancsolja, hogy felfegyverkezzünk vele szemben és ártalmatlanná tegyük, de ösztönünk is parancsolja, hogy megtartsuk őt, az embert és ez az eszményi vonás emelje fel érzéseinket és álljunk készen arra, hogy tisztességes utra térítsük azokat, kiket a napi élet a bűn fertőjébe buktatott és megvédjük ártatlan családtagjait, kik kenyérkeresőiket, kenyérüket elvesztik.

Erre Somogyi Gyula a legmelegebb hangon mondott köszönetet Öméltóságának, fenkölt gondolkodásra valló kezdeményezéséért s indítványozta, hogy elvben állapodjék meg az értekezlet, hogy a felvetett eszmét pártolja és határozza el egy rabsegélyező egyesület megalakítását s Öméltósága elnöklete alatt kiküldeni indítványozott az alapszabályok megszervezésére egy 8 tagu bizottságot.

Többen szólottak még a tárgyhoz s miután mélt. Megyery Géza elnöklete alatt a bizottság tagjaiul megválasztottak: Somogyi Gyula, Bartók Jenő, Kovács István, Szikszay György, Májorszky Béla, Konthy Gyula, Bodnár István; az ívet, mely peesétje a megalakulásnak, mintegy negyvenen irták alá.

Ezek után az értekezlet az elnökre felhangzó lelkes éljenzése közben véget ért.

A kitűzött cél nagy és nemes: amit az irgalom számára meghagyott a vallás. A legszebb, mit ember csak gyakorolhat földi pályáján. Az eszme testet fog ölteni s dicsőségét fogja hirdeni a jótékony emberek önzetlenségének késő utódokon át.

T.

Tornaünnepély és a „Nyiregyházi torna és vívó-egylet” megalakulása.

Az eszmét a debreczeni tornaegylet adta. S bár Miklóssy János tornatanár semmi biztatást sem tudott nyújtani, a debreczeniek még sem tágitottak, erős akaratukat érvényesíteni akarták, hogy Nyiregyházi egylet épüljön fel s hogy a tavasszal tartandó „Szövetségi versenyen” Nyiregyháza is képviseltesse magát a porondon. Ezért kívánták a nyiregyháziaktól, hogy egy bemutató versenyre, egy disztornázásra adjanak alkalmat. S bár alig volt tíz nap hátra, Miklóssy tornatanár lelkiismereti kérdést csinált belőle s egyesülésre hívta fel a Nyiregyházi tornaegylet nélkül szűkülő, tespedt ifjuságát s mikor a debreczeniek megjöttek, ott állott 15 nyiregyházi ifju, hogy részt vegyen az ünnepélyen, hogy felvegye a versenyt az 1867. év óta fennálló egylet híres tornaművészeivel.

A debreczeniek 10-én, vasárnap délután 1 óra 35 percre jelezték érkezésüket. A nyiregyháziak elibök mentek s bemutatkozás után ismerkedésre a tornaterembe ment a két csapat, majd rövid ismerkedés s az ünnepély részletes megbeszélése után Miklóssy tornatanár látta vendégül a tornászokat. Miklóssyök igaz magyar vendégszeretete a hangulatot a leglelkesebbre emelte s így vonult vissza a tornászszereg a tornaterembe s miután a kö-

könség sűrű feketére tömte a teremnek a nézők számára fentartott részét, az öltözőből impozáns menetben sulyzókkal vonultak fel s mutatták be a közös szabadgyakorlatot a közönség osztatlan elismerése, tetszése és tapsa mellett.

Ezután megkezdődtek a szertornaszatok, kaptak tapsot a nyiregyháziak is, de a debreczenieket valóságos ünnepezték. Minden egyes mutatványuk a legnagyobb figyelemről, rugékonyságról edzett voltokról tanuskodott. Hajmeresztően vakmerő, de a legnagyobb precizitással produkált mutatványuk bámulatba ejtették a nézőket.

Ez a buzdítás kellett Nyiregyháza ifjúságának, de használt is. Sajnálhatták, hogy a 3 év előtt alakított egylet nyom nélkül tűnt el. Bár az atletikai részben nem maradtak messze a debreczeniek mögött, mert úgy a magas, mint az ablakugrásban fényesen megállták helyüket, sőt a sulyemeléssel is megmutatták, hogy az erőhöz csak állandó training hiányzik, kitünően sikerült a nyiregyháziak vívása is, részt vettek benne Rónay Jenő, Kovács Tibor, Csillag Nándor.

A lapdahajszolás után gyors sorakozással körbefogódzott valamennyi tornász s a közönséget üdvözlő hármashurráh után bezárult a tornaterem ajtója, de ott maradt a debreczeniek emléke, mely annyi buzdítást, lelkesedést hagyott a nyiregyháziaknak.

Kevéssel az ünnepély után vacsora volt a debreczeniek tiszteletére a Koronában (rosz vacsora, roszt bor, roszt kiszolgálás). A hivatalos felköszöntőt dr. Szitha Sándor mondta, melyben üdvözölte a debreczenieket és kifejezte a nyiregyháziak hálóját nekik, kiknek intpirálását elegendőnek tartotta a megalakulásra. A debreczeniek viszont üdvözölték a nyiregyháziakat. Köszöntőt mondtak: Lasz gallner elnök, dr. Horvay alelnök. Stiffler művezető, Baruch Ernő és dr. Csongor Gergely, aki a Miklóssy tornatanár érdemeiről emlékezett meg. S mikor jött a háromnegyed 9 óra, nem lehetett marasztalni a fegyelemhez szokott csapatot; el is távoztak hatalmas hurázások között.

Ezután a nyiregyháziak a legnagyobb lelkesedés között, mintegy 25-en megalakultnak mondták ki a nyiregyházi torna és vívó-egyletet, eltolva a legnagyobb bizodalommal, igérettel és reménységgel a jövőre. Az újszülött egylet rögtön meg is választotta a tisztviselőit. Elnök lett: Rónay Jenő, alelnök Kovács Tibor, művezető Miklóssy, titkár Nagymáthé András, jegyző dr. Szitha Sándor, pénztárnok Kerekes István, egyszersmind az új egylet bizottságot is küldött ki az alapszabályok megszervezésére. Elhatározták, hogy az órákat hétfőn, szerdán, pénteken délután 6 órakor tartják meg, mikorra az érdeklődőket szívesen látja a kör.

Leirhatatlan volt a lelkesedés, amivel üdvözölték a megválasztott tisztviselőket jelenlevőit s hinni lehet, hogy megtörik a jég és a nyiregyháziak is fogják tudni egymást becsülni, szeretni, mint ezt látták a debreczeniektől.

Teljes a hitünk és bizalmunk, hogy a nyiregyházi egylet egy pár hónap alatt versenyképes lesz, mert ha rövid egy pár nap alatt, esztendőkön keresztül parlagon hevertetett tehetségekkel bár szerény, de mégis valaminek mondható eredményt tudtak elérni, akkor jogos a bizalom a régiek helyreállítására, amiről ma már csak az emlékezés beszél, csak az emlék él s a tornaterem falán ott áll a sok oklevél újabb diadalát várva Nyiregyháziának s a fiókban ott hever az érem, rajta az idők moha, — de most már figyelmeztető jelül, hogy „mens sana in Corpore sano” és nem lehet az, hogy a magyar oly „rut sibirita vész” legyen

„In hoc signo vinces!!”

Tünde.

A rabsegélyező-egylet Nyiregyházán.

Aki olvasta a „Szabolcs”-nak f. évi okt. hó 29-iki számában Megyery Géza curiai bírónak ama felhívását, melyben jótékony lelkeket hív meg november 4-ére, hogy alakuljon meg más megyék mintájára a rabsegélyező egyesület, melyben a társadalom megvezeklett bűnösei nyernének enyhítést, hogy ne sülyedjenek a posványba mélyekben, hanem legyen hol esedezzenek irgalomért a Mindenhatóhoz — annak élénken emlékében maradnak ama szívből fakadt szavak. Ma, mikor minden idealizmus kiveszőben van s az emberek reális fegyverekkel vitt nagy harcában (silent musae) pihenhet minden idealizmus, a méltóságos Megyery Géza felhívása nagyobbra van hivatva, ha a kitűzött november 4-ére oly szép számú érdeklődőt vonzott az értekezlet színhelyére.

Öméltósága üdvözlőlvén a megjelenteket s miután Halasi János ügyvédet felkérte a jegyzőkönyv vezetésére, ismételte azon sorokat, melyeket a felhívásban intézett a közönséghez és mert sürgősnek látta a rabsegélyező egylet felállítását, lelkes szavakban buzdított a nemes cél megvalósítása érdekében kifejtendő munkára. Örömet fejezte ki, hogy látja közéletünk előkelőségeit sorakozni ott, hol becses szolgálatot lehet tenni a jótékonyaságnak és társadalmi érdeknek egy-

Gyászkelmekben állandó nagy raktár.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Angol csikos és kockás női ruhaszövetek

métere 42 kr. 52. kr. és feljebb

Blous és pongyola kelmek remek kivitelben.

Nagy választék
férfi öltöny szövetekben

HIREK.

Samassa biboros. Megemlékeztünk már arról, hogy Samassa József egri érsek biborossá lett. Őfelsége a király mai napon teszi a fejére a magyar ministerek és más előkelőségek jelenlétében Bécsben a biborosi kalapot. Városunk lakossága felekezeti különbség nélkül osztozik az örömben, mivel megismerték az áldozatkész főpap lángoló hazaszeretét, és magasztos gondolkodását.

Kijelölés. A debreceni ítélőtábla elnöke a nyiregyházi törvényszéknél az 1906-ik év folyamára szervezett esküdt-bíróság elnökéül Megyery Géza kir. curiai címmel és jelleggel fölruházott törvényszéki elnököt, helyettes elnökké pedig Mráz János itteni törvényszéki bírót.

Előléptetés. Őfelsége a király Mráz János helybeli törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztályba léptette elő.

Kinevezés. gróf Pongrácz Kálmán közg. fog. gyakornok állásáról való lemondását a főispánhoz benyújtotta. Ez alkalomból a f. hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésben a főispán gróf Pongrácz Kálmánt tb. főszolgabíróvá kinevezte, amit a gyűlés tudomásul vett, és a hivatalos esküt azonnal kivette.

A közg. bizottság kiegészítése. Vármegyénk közg. bizottságából a fennálló törvényes rendelkezések szerint a jövő év elején Kállay Lipót, Lázár Kálmán, Borbély Gáspár. Okolicsányi Lajos és gróf Vay Tibor lép ki. A f. hó 11-én lefolyt közgyűlésben a megüresedett helyek betöltésével is foglalkoztak, mely alkalommal Kállay Lipót, Lázár Kálmán, Okolicsányi Lajos és gróf Vay Tibor újonnan beválasztottak. Borbély Gáspár előrehaladott kora miatt kérte újonnan való megválasztását mellőzni, akinek helyére gróf Vay Gábort választották meg.

Püspöki látogatás. Zelenka Pál miskolci ág. ev. püspök Nagybányára utazott, melyet megszakítva Nyiregyházaán kiszállt, és meglátogatta polgármesterünket, dr. Meskó Lászlót és az egyház más kitünőségeit.

Halálozás. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Mikecz Jánosné volt alispánunk özvegye, Budapesten 43 éves korában f. hó 15-én elhalt. Temetni városunkban folyó hó 17-én fogják.

Ügyvédi vizsga. dr. Székely Mór rakamazi születésű nyiregyházi ügyvédjelölt, e héten Budapesten sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

Esküvő. Hajdu Sándor mérnök, a helybeli államépítészeti hivatal tisztviselője, folyó hó 26-án d. u. 1 órakor fogja megtartani esküvőjét Silberstein Mariska urleánynyal, Silberstein László nagykereskedő leányával.

Műtanrendőri bejárás. Nyiregyházavidéki kisvasutak nyiregyháza—dombrádi vonalának műtanrendőri bejárását, a kereskedelemügyi minister folyó hó 20-ára tűzte ki.

A „Báró Hirsch Mór” jótékonyági és öngyógyító egyesület nyiregyházi fiókja rendkívüli segélyalapja javára fényesnek ígérkező „Sylvester-estélyt” rendez a Korona termeiben. A rendező bizottság mindent elkövet, hogy a mulatság minden ízében sikerüljön. Az estély fényének emelésére tetelesen hozzájárul azon körülmény, hogy a védnökséget három nemeslelkű urasszony vállalta el, névszerint: Mélt. Kállay Andrásné, Mélt. Megyery Gézané és Mélt. Kahler Jánosné urasszonyok. Az ungvári 66-ik gy. e. zenekarának közreműködése mellett a következő nemes emberbarátokat sikerült megnyerni, hogy szereplésükkel annál érdekesebbé tegyék az estélyt: 1. Dr. Pröhle Vilmos tanár ur, 2. Rónay Jenőné urasszony, Rónay Jenő ur, dr. Csongor Gergely ur. 3. Ungár Erzsike urhölgy. 4. Garay Gyula ur.

5. Dalárda. 6. Mazart A. W. XXI. Quartuor, Bakos István karmester vezetése mellett előadják: dr. Hoffmann Mór ur, Hoffmann Sándor ur, Sáray Sándor ur és Gömör Sámuel ur. 7. Énekkar. 8. Dokupil Gyula ur. A műsor után batyu-bontás, az Uj-év üdvözlése. Dokupil Gyula ur villanyosvilágítási látványosságot rendez, azután a 66-ik gy. e. zenekarának közreműködésével tánc reggelig. — A mulatság iránt szokatlan az érdeklődés.

Bezárt óvoda. A körte-utcai óvodát a fellépett vöröshimlő miatt alispánunk 14 napra bezárta.

Ünnepély. A helybeli r. k. elemi iskola tanítóikara Kiss Andor ur segédkezése mellett, f. hó 23-án szombaton d. u. 4 órakor, az ipartestület dísztermében, allegorikus előadásokkal kapcsolatos jótékony célú „Karácsonyi ünnepélyt” rendez, melyre a tisztelt közönséget szeretettel meghívja. A jövedelem árva és szegénysorsu iskolás gyermekek felszólítására fordítatik, mely cél a karácsony-fa alatt, a közönség előtt azonnal foganatosítatik, hogy a közönség a szegények és árvák pillanatnyi ártatlan örömeiben részt vehessen. A szerepeket mindkét nembeli iskolás gyermekek fogják betölteni. Előadatnak Szombati Irma megnyitó beszéde után: I. „A megkorúult gyermek” című pásztorjáték. Szereplők: sz. Mária (Kovács Irénke), sz. József (Mayer Ferencz), sz. Anna (Károlyi Emmuska), Gábor angyal (Szabados Piroška), Zakariás főpap (Kuzmin Józsi). Napkeleti bölcsek. Gáspár (Hamza Sándor), Menyhért (Lengyel Józsi), Boldizsár (Lázár Béla), Pásztor gazda (Schleisz Pali), Izmael koldus (Kuzmin Józsi), Mihály (Gurbán Laczi), Tamás (Járeb Miksa), Márkus (Rabatti Józsi), Egy rendőr (Moláiovics Józsi), Egy asszony (Pozsonyi Irén), Guricza apród (Móricz Józsi), Egy leány (Jaczura Mária), Menyhért szolgálója (Kürti Jancsi), Boldizsár szolgálója (Csány Iván). II. Köszöntő. Alkalmi szavalt. Szavaltó: (Garay Mariska). III. „Angyal szívek karácsonya” allegória. Szereplők: Karácsony angyala (Schönbrunn Annuska), Gazdagok angyala (Vekerdy Ilonka), Szegények angyala (Márky Magdica), Szenvedők angyala (Garay Mariska), Gazdag leányka (Surányi Margitka), Szegény leányka (Kelemen Mariska), Vak leányka (Sztás Irénke). Angyalok: Többen. Kezdeté d. u. 4 órakor. Helyárak: I-ső ülőhely 1 korona., II-ik ülőhely 60 fillér., Állóhely 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Mély tisztelettel: a rendezőség.

Uj orvos. Báró Feilitzsch Berthold főispán dr. Stefanovits Anna orvosnőt, a helybeli kórháshoz alorvossá kinevezte.

Műkedvelői színelőadással egybekötött táncestélyt rendez f. hó 26-án azaz karácsony másodnapján, a „Nyiregyházi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete” a Zöld-ség-tér 3 szám alatt levő saját egyleti helyiségében. A mulatság iránt általános érdeklődés mutatkozik.

Az igazoló választmány új tagjai. A jövő év folyamára az igazoló választmány a folyó hó 11-én tartott meggyűlés alkalmával egészített ki. Gaál Elek, Haas Ignác, dr. Meskó László, Korányi Imre és dr. Mezössy Béla választás után, dr. Kovács Elek, Löffler Sámuel és Sütő József pedig főispáni kinevezés folytán lett a választmány tagja. Az igazoló választmány elnökéül főispánunk Martinyi Józsefet nevezte ki.

A posta küldemények gyors és biztos elküldése ügyében a következő felhívást küldte meg közlés végett lapunknak a posta és táviratigazgatóság: Postai küldemények a karácsonyi rendkívüli forgalom alkalmából a következőkre figyelmezteti a postaigazgatóság a nagy közönséget: Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. A pecsétnél vésett pecsétnyomó használandó. A címzésnél kiváló gond fordítandó a vezető és keresztnevek vagy más megkülönböztető jelzésnek, a polgári állásnak és lakhelynek pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címirataiban ezenkívül a körület, utca, házszám, emelet és

ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha nem lehetséges, úgy a cím táblácskára irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papirlapokra irt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait, feltüntetve papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, ha a burkolaton levő címirat leesné, a küldemény bizottsági felbontása után a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó. A tartalom megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést előmozdítja.

Táncmulatság. A magyarországi famunkásoknak nyiregyházi csoportja f. hó 26-án, a könyvtár javára az ipartestület helyiségében, világposta, confetti, szerpentin, polgári házasság és tréfás követválasztással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez, Belépti díj: Személyjegy 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 személyre 3 kor. Jegyek válthatók Pátróvics László borbély termében és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté este 1/28 órakor. Az estély rendkívül sikerültnek ígérkezik.

Az izraelita nőegylet téli mulatságát tea-estély címen a „Korona” szálloda nagy és kis termében fogja 1906. január 20-án megtartani. A háziasszonyok és kisasszonyok az elnök-nővel és Baruch Ernő jegyzővel mindent elkövetnek a siker érdekében s már előre látjuk, hogy a legjobbnak tartott nyiregyházi mulatság újra biztosítja magának az elsőséget.

Osztálymérnökség. A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége Nyiregyházaán új osztálymérnökségi hivatalt szervezett. Az új osztálymérnökség az eddig részben Ungvárról, részben Debreczenből kezelt nyiregyháza—csapi és nyiregyháza—szerencsi vonalak szolgálatát fogja ellátni és személyzete 3 mérnökből, 1 irodatisztból és egy díjnokból áll. A hivatalos helyiség Tokaj utca 9. sz. alatt van.

A kemecsei ifjúság a toronyóra alapja javára f. hó 26-án, a nagyvendéglő dísztermében zártkörű táncmulatságot rendez. A rendezőség mindent elkövet a sikerültség érdekében. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj: Személyenként 1 kor. Családjegy 3 korona.

Köszönetnyilvánítás. Bleuer Etelka kisasszony és Bleuer Jenő ur esküvőjén Flegmann Mártha és Kornstein Irénke kisasszonyok 114 korona 94 fillért gyűjtöttek az izr. nőegylet céljaira. Fogadják ezért a nőegylet hálás köszönetét.

Felfüggesztett vasárnapi munkaszünet. Folyó hó 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon, a kereskedelemügyi minister engedélyezése alapján a kereskedelmi és ipari áruk eladása és vétele d. u. 5 óráig teljesíthető. A borbély üzletek pedig egész nap nyitva tartanak.

Vasuti szerencsétlenség. Vasárnap délután a Szerencs felől érkezett tehervonat mozdonyának a kereke beleakadt a váltó vezetősinjébe, melyet átbillentett és hibás vágányra ment a vonat. Az ott álló kocsik közül 5 összetört. Szerencsére a személyzet észrevette a bajt és idejébe leugrált. Nagyobb szerencsétlenségnek az vette elejét, hogy Simonics János mérsékelt sebességgel vezette az állomás területén a gépet.

Gyilkossági kísérlet. Vasárnap éjjel Pthrygön, még eddig ismeretlen tettesek özv. Róth Sámuelné megrohanták, és gyermekei távollétében összeszurkálták. Fülöngőjét fülestől tépték le. Közel 200 korona értéket loptak el az idős, tehetetlen asszonytól.

Jótekonyság. A helybeli Erzsébet árvaház karácsonyfájára adakoztak eddig: N. N. 5 kor., Wildt Györgyné 4 kor., Löffler Sámuelné 10 kor., Korányi Imréné 5 kor., 1 kosár alma, 1 kosár dió, Kovács Elekne 8 kor., Burger Pálné 10 kor., Fried Dánielné 10 kor., N. N. füge, szt. János kenyér és cukorka, X. dió, mák és kása. ifj. Bodnár Istvánné 1 doboz cukorka. — E nemes további célra kegyes adományokat köszönettel fogad özv. Básthy Barnáné, a nőegylet elnöke.

Összevert ember. Pulu István nagykállói lakost az utcán megfogták és veresre verték. Állapota súlyos.

Köszönet. Guttman Henrik ur öt szegény asszony téli ruhájára való szövetet küldött az izr. nőegylet elnökéhez, mely emberbaráti tettért a nőegylet ezuttal mond hálás köszönetet.

Eltörte a lábát. Balla János helybeli lakos a sikos járdán megcsuszott és lábát törte. A rendőrség elrendelte a gyalogjárók felhívását. Akadnak azonban olyanok, akik igyekeznek kibujni a kötelesség teljesítése alól.

Locomobil és cséplőgép kezelői tanfolyam. A kassai m. kir. állami felső ipariskola locomobil és cséplőgép kezelői tanfolyamot nyit. Beiratkozhatni 10. kor beiratási díj lefizetése mellett január hó 7-ig bármely napon d. e. 8 és 10 óra között az intézet igazgatóságánál. Az elméleti tanítás a hétköznapok esteli, a gyakorlati demonstrációk a vasárnapok délelőtti óráiban tartatnak. A tanfolyam végén teendő képesítő vizsgálatok eredményeihez képest a hallgatók a gépkezelésre törvényesen följogosító bizonyítványokat nyernek. Bővebben tájékoztat az intézet igazgatósága.

Véres verekedés. Szakolyban nagy verekedés volt vasárnap. Rinyu Jánost annyira összeverték, hogy életveszélyes sebekkel szállították be az itteni közkórházba.

Pórujárt lovas. Orosz János nyíradonyi lakos lóháton akart Nagykállóba menni. Utközben leesett a lóról és a fagyos földön úgy ütötte meg magát, hogy állapotja veszélyes.

Bérbeadás. Tiszabud község hetivásárainál helypénz szedési jog f. hó 21-én fog 6 évre bérbeadni az ottani községkórházbanál.

Sertés helyett anyózt loptak. Ez a nem mindennapi eset történt meg Nyíregyházán ma egy hete. Egyik szarvasutcai lakos ugyanis pénteken sertést ölt, amit irigykedve néztek a szomszédok. Másnap hirtelen meghalt az anyósa, akinek holttestét a lakás kicsinysége miatt egy fűtetlen mellékszobába az asztalra helyezték el. Éjjel jöttek a tolvajok, és a holttestet asztallapostól, valamint a leterítésére használt abroszostól együtt ellopták. Kivitték a vélt sertés húst a bulgártelep mellé és ott akartak rajta osztozni. Emléket képzelni hogy mennyire megijjedtek a tettesek, amikor felfedezték a holttestet. Mindenesül ott hagyták az árokba. Másnap napszamosok lelték meg és szolgáltatották vissza a jobblétre szenderült anyózt a keresésére indult és megszorodott szívű vőnek. A család rendkívül szégyeli az esetet.

A hírlapirodalom szenzációja. A fővárosi zsurnalisztika valóságos szenzációja „A Nap”, ma az ország legradikálisabb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. „A Nap” független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. Reggel olvashatja a lap gazdag anyaga sorában a nap egész történetét és kritikáját; a teljes országgyűlést, a politikai információkat, a külföld s a vidék híreit, színházi, törvényszéki, sport- és egyéb eseményeket, továbbá minden más lap megelőzésével, a

pontos és teljes tőzsdejegyzéseket. „A Nap” felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeink legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Belső dolgozóitársai: Ábrányi Emil, Bródy Mihály, Feld Aurél, Gergely István, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós s.-szerkesztő, Holló Márton, dr. Kadosa Marcel, Kemény Simon, Mezei Ernő, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Thury Zoltán, Ugron Gábor. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevenességben új ez az ujság. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság, a legolcsóbb is. Előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyed évre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek „A Nap” kiadóhivatala (Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatószámot.

Az izr. Chewra-kadischa egyleteket a belügyminister kivonta az előirt hatósági vizsgálatok alól és a hitközségeknek tette kötelességévé az ellenőrzésüket.

Itt a hideg tél és vele a hurutok ideje, melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délidőket felkeressék, használjanak „Sirolin-Roche“-t, melynek hosszabb vétele tette ajánlatos, mert kovesbiti a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valóságos mentőszert. Kapható a gyógyszerárakban.

Gazdátlan nyerevények. A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Józsv sorsjegyeknél 16600 db olyan nyerevény van, a melyért meg nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már huzva. Így van ez a többi sorsjegynél is, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokok nem elég gondosak. Ennélfogva, akinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, amelynek sorsolási melléklapját a „Pénzügyi Utmutató“-t a nm. m. kir. belügyminiszter, mint teljen megbízható szaklapot, a nm. m. kir. belügyminiszter, mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői ingyen kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül, tartalmazza a kezdettől fogva az 1905. év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba. (Budapest VII., Kerepesi-ut 44.)

Modern tápítal. Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a Herkules-sört használják ujabban, mert e kitünő maláta tápsör különlegesség hatásos hízaló is; gyengélkedőknél, lábbadozóknál, kiváló erősítő és emellett nagyszerű asztali ital, mint azt elsőrendű tanárok és orvosok is igazolják. Kapható minden jobb fűszerüzletben. Nagyban: Herkules-sörfőzde Budapest, VII., Bethlen-tér 3, honnan árjegyzéket ingyen és bérmentve, 5 kg. próbaküldeményt pedig (6 üveg) postán utánvétellel küldenek. Főelárusító Nyíregyházán: Hibján Sámuel utócai, fűszer és csemege üzlete.

Érdekes vállalkozás. Vadnai Béla jó hírnevű budapesti fényképész, Kossák volt assistense, fényképészeti és fénykép nagyítási műtermet rendezett be az Iskola-utcán lévő Zierekné-féle házban. Gépjai, valamint egyéb berendezései a legmodernebbek és készítményei kiállják a versenyt a fővárosiakkal is. Villamos reflektorok segítségével képes éjjel is felvételeket készíteni. Az Iskola-utca 3. sz. a. felállított és este ivlámpákkal megvilágított kirakatai már maguk is látványosság számba mennek.

Dietrich-féle tea rumok 1/2 liter 65 krtól feljebb. 1/8 Ko. legfinomabb orosz tea 75 kr. 1 Ko. Cuba vagy gyöngy kávé 1-ső minőség frt 1.50, továbbá kapható a legjobb kályha ezüstbronz 1 drb 30 kr. Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyíregyháza, Városház-tér 5. szám. Ugyanott lőpor, fegyvertöltények és játszó kártya áruda.

Borsalino kalapok egyedüli rak-tára Fridmann Sándor utóda Fülöp Dezsőnél.

Nyilt-tér.)*

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani a **karácsonyi és ujévi ünnepek** alkalmából karácsonyfákra való chocolate és habsüteménynek saját készítményeim. — Szalon cukorkák, chocolate- és crém-bonbonok diszes dobozokban. — **Selyem, plüs bonboniéreik, teasütemények, nagy választékban**, 1 frt. 60 kr.-tól kezdve Legujabb Crém torták. Dessert, Kugler sütemények, crocambus crémek, parfeut fagyaltok disz kiállításban. **Ünnepi diós és mákos patkók**, kalács kuglopf.

Teljes tisztelettel:

Rátvay J.

Városház-utca 3. sz.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Hirdetések.

1450/1905. v. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyíregyházai kir. járásbiróság 1905. V. 1104. sz. végzése által Fogarasi István debreceni lakos végrehajtató javára Vlachovits Vida és báró Splényi Vidor nyíregyházi lakosok ellen 300 korona tőke, ennek 1905. év június hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 77 korona 50 fillér perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 690 koronára becsült szőnyegek és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyíregyházai kir. járásbiróságnak 1905. V. 1104/4. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyíregyháza határában, a cs. és kir. lovassági laktanyában leendő eszközésére **1905. évi december hó 20-ik napjának délelőtt 11 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108.§-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyíregyházán, 1905. évi december hó 5-ik napján.

Oláh Gyula
kir. bir. végrehajtó.

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátanak képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hírlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
könyv- és papírkereskedéséhez és
könyvkötészetével van
egybekötve.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábbadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulasztja el saját érdekében a kitünő hatásának elismert

H E R C U L E S

maláta tápsör

különlegességet inni. Kellemes ízű és rendkívül tartós, nem romlik. Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Sörfözde szétküldési telepén

Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63-67.

Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár **Nyiregyházán**:

Hibján Sámuel utódai

fűszer- és csemege-üzletében.

Építetők figyelmébe!!

Molnár János építő (Nyiregyháza, gróf Károlyi-utca 3. sz. a., özv. Wolant Andrásné öngagsága házában) elvállal minden e szakmába vágó új épületek készítését és tervezését, nedves falak szárassá tételét, valamint az építkezés terén előforduló bármely munkálat teljesítését.

VADNAI BÉLA

fényképészeti és fényképnagyítási műterme
Iskola-u. 3. szám.

A közeledő karácsonyi ünnepekre művészi kivitelű fényképek naponta **borus** vagy **esős** időben is délután 5 óráig

villanyvilágítás mellett

készíttetnek.

Külön bejelentéskor, alkalmi est, vagy bál előtti felvételek **villanyvilágítás mellett** mindenkor eszközöltenek.

Kiváló tisztelettel:

Vadnai Béla.

1436/1905. v. szám. **Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. járásbíróóság 1905. V. 1308. számú végzése által az Első alföldi cognacgyár kecskeméti cég végrehajtató javára, Asztalos László nyiregyházi lakos ellen, 309 korona 29 fillér tőke, ennek 1905. év június hó 18. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 70 korona 44 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le és felül foglalt és 815 koronára becsült boltberendezés, vaspénzszekrény és fűszerárubból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbíróóságnak 1905. V. 1308/2. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyházán, alperes üzlethelyiségében leendő eszközlésére **1905. évi decem-ber hó 20-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételár aaz 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán. 1905. dec. hó 5. **Oláh Gyula** kir. bir. végrehajtó.

Legjobb varrógépek

kaphatók:

Herskovits Gyula

varrógép raktárában

Nyiregyháza, Iskola-u. 3. (Pavlovits-féle ház.)

Singer és mindenféle rendszerű varrógépek házi szükségletre és ipari használatra.

Legtökéletesebb himző varrógépek

kényelmes

részletfizetésre!

Fióküzlet: Kisvárdán, Beregszászon és Mátészalkán.

Páris és Bécs modell női- és gyermek felöltőinek és női kalapjainak
egyedüli elárusítója Nyiregyháza és vidékén

HALMÁGYI SÁMUEL

UTÓDA.

Elismert páratlan jutányos ár és szolid kiszolgálás mellett, nagy
karácsonyi vásár.

— Női felöltők, boák, muffok és modell kalapok a legolcsóbb árban kaphatók. —

Kérem a n. é. hölgyközönséget, hogy erről mielőbb meggyőződni, és engem b. látogatásukkal
szerencsétetni sziveskedjék.

Kitünő tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda**
Nyiregyháza, a Teszter cukrázdával szemben.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban.

Kalap és kabát atalakitások olcsón és gyorsan eszközödtetnek.

Az Iskola-u. 5. sz. házban egy tágas
pincehelyiség azonnal kiadó.

A mi még nem volt

ez idén lesz

az Első Nyiregyházi Bazárban

De mi lesz??

Pazar karácsonyi kiállítás,
mely már december 1-én megkezdődik!!

Tisztelettel
Deutsch J.
Iskola-utca 1.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

— mellett kaphatók: —

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

ÓRAK, ÉKSZEREK és LÁTSZEREK

minden elfogadható árban

kiárusítatnak

Sulyok János

órák és ékszerésznél, Nyiregyháza Pazonyi-utca 2. sz.
Nikkel órák duplalappal 4 K.-tól felj.
Ezüst órák 5 koronától feljebb.
14 kar. arany függők 3-60 K.-tól felj.
Sulylyal járó inga órák ütő szer-
kezettel 25 korona.

UNGÁR LIPÓT divatáruháza Nyiregyházán.

Megérkeztek

az őszi idényre rendkívül nagy választékban a **legutolsó** divat-
ujdonságok, különösen a következő cikkekben:

Angol costum-, ruha- és blous szövetek. Ruha- és blous selymek. Angol blous
selyem különlegességek. Flanellek, barchetek, télikendők, kész női fehéreneműek, gyermek fehéreneműek, Regenhart féle asztalkészletek,
Legjobb gyártmányu vasznak, törülközők és zsebkendőkben. Menyasszonyi kelengye raktár. Ugyiszintén gazdag raktár futó és sofa szőnye-
gek, függönyök és ágyterítőkben. Férfi ing, gallér, kézelő.

Olcsó szabott árak.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja :

Uj Victoria sorvető és
legjobb műtrágyaszóró
gépeit váltó kerekek nélkül.

Répa és szecska vágóit,
Gőzcséplő gépeit. Stb.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).

62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Nagymennyiségű
katonaló pokróc

— kapható —

olcsón

GUTTMANN HENRIK

üzletében.

UJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona” épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legujabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlesnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szives pártfogását kérve s magamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és
kalap áruháza

Óriási választék
selyem és flanel
blousekban.

Rózsá

LAJOS utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő
olcsó árakon.

Óriási választék
selyem és flanel
blousekban.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Köszén, pírshén, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja :

Uj Victoria sorvető és
legjobb műtrágyaszóró
gépeit váltó kerekek nélkül.Répa és szecs kavágóit,
Gőzcséplő gépeit. Stb.**Iszákosság nincs többé!**Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk
egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy
szeszes italban egyformán adható az ivó tudta
nélkül.A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde
a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvenessé teszi az
iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan
hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az
ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is
sejti mi okozta javulását.Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok
ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik
később józan polgarok és ügyes üzletemberek lettek. Temér-
dek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok
embernek életét számos évvel meghosszabbította.Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak,
kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt
könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meg-
győződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen
ártalmatlan.Képviselőink, kik szerünket raktáron tartják és kik bárkinek díjmen-
tesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók
egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még
ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillér-
rel bérmentesítendőek.)COZA INSTITUTE
(Dept. 137).62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.Nagymennyiségű
katonaló pokróc

kapható

olcsón
GUTTMANN HENRIK

üzletében.

ÚJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség
szives tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona”
épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)**POSTÓ ÜZLETET**nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szö-
vetekkel szereltem föl.Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és
ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legujabb
és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a leg-
kényesebb izlesnek is minden tekintetben megfeleljek.A n. é. vevő közönség szives pártfogását kérve s ma-
gamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és
kalap áruházaÓriási választék
selyem és flanel
blousokban.**Rózsá****LAJOS utóda**Nagy választék szörme Boákban meglepő
olcsó árakon.Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.